

Když posloucháte jednu desku z naší hudební oblasti hodně soustředěně a upnete se na ni, často na vás padne deprese, jak to s tím folkem vlastně je, zda vůbec žije a podobně. Občas na vás naopak padne euforie, že JO! - Folk žije a na plný pecky. Pravda bude někde napůl. Pokud se neupnete k jednomu interpretovi (a nedej bože k sobě, jak se interpretům zhusta stává) a prolétnete várku desek za určité období, získáte docela pestrou mozaiku toho, co se kde hraje a natáčí. Samozřejmě i pestrou mozaiku jistého mimořství, setrvávání na osvědčených postupech nebo naopak marného hledání slepých uliček, často i bez znalosti, že tyto slepé uličky již někým nalezeny byly. Trošku paradoxně vám nejpřesnější představu o stavu žánru udělají alba spíše mírně nadprůměrná, žánrově fúzující, o kterých se pak dost špatně píše. Pár takových se mi na stole sešlo a nejzajímavější je na nich právě to srovnání s ostatními. Následující řádky neberou nikomu právo zhodnotit každou desku samostatně.

LISTOLET přichází s dalším pop-folk-funky albem, které se jmenuje **Malý kluk** a ve kterém se navíc prolínají prvky folklóru či jazzu. Oproti předchozí, těžce introvertní desce, je tahle vysloveně komunikativní a jsem zvědav, co si Lisolet vybere za nosný zvuk do desek dalších. V některých okamžicích připomíná zrychlenou Jablkoň (

Zakopaný pes

), jindy zase dávný AG Flek nebo Folkteam. Občas ale stále ještě spadne do introverce předchozího alba (

Za komín

) či schválností, maskujících nedostatek invence (

V otčinách

).

{desky 1263}

Jen relativně novou osobností na deskách je **JANA RYCHTEROVÁ**, doprovázená Vladimírem Iličem Pecháčkem. Osciluje kdesi mezi folkem a šansonem, hlavně ale osciluje s jistotou hlasového výkonu a s evidentním nadhledem nad věcí. Nabízí na albu

Tak hraj

čtrnáct písniček, které mohou být i šansonem nebo folkovým popěvkem. Dovede být něžná (

Můj anděli

,
Loučím se, únore

), tiše jemná (

Tři ptáci

), ale i rozverná a šansonově drsná (titulní

Tak hraj

) nebo prostě dětsky hravá (

Pošťácká

,

Argentinec

). Texty jsou přiměřeně poetické a ženské, neobsahují ale složité absurdity, často spíše jen vytvářejí a vyvolávají známé příjemné pocity a asociace, byť někdy pomocí frází (

Tři ptáci

: ...najednou zjeví se lán vlčích máků/slova se zastaví, myšlenky vážnou... svět není kámen a čas není zlej). A občas nudí - v

My máme krámek

se sešla neinvence hudební i textová (rýmy na masný sortiment, jako ze třicátých let) s pětiminutovou délkou. Ale možná se podle známé Werichovské zásady bude líbit. Osvěžujícím prvkem jsou rozhodně housle hrané pokaždé jinak V. I. Pecháčkem. Folkové písničkářství s mixem šansonu má tedy taky perspektivu.

{desky 1302}

Na lepší časy se zablýsklo i v country. **DANIEL KIRÁLY** natočil po měsících slibů album, prostě nazvané

Country. V podstatě se na

něm vyznává z lásky k tomuto žánru, i z obav, jak to s country bude dál. Už názvy písní dost vypovídají:

Country,

Country man

,

Country woman

. Hitem, kromě titulní, je ale i

Malý čaroděj

. Dan Király se správně inspiroval u moderní americké country, problém je, že u té, která byla moderní před přelomem tisíciletí. Takže stále je o patnáct let zpátky, ale ruku na srdce - dnešní country hity z USA by čeští posluchači ani nerozpoznali jako country. Takže je vlastně dobře, že navázal tam, kde dnešní naše české country hvězdy skončily (

Srdce v ruce mám

-

Achy breaky heart

a podobně). Zvuk devadesátek ale zvládá výborně. Rozhodně je jeho deska posunem countryového vnímání dál a snad na něj za pět let naváže někdo, kdo se inspiruje například Dariusem Ruckerem. A country v Evropě bude zachráněna.

{desky 1303}

Blízko k Listoletu má **MASCARA** a album ***Mezi nocí a ránem***. Nicméně, jako by se k němu blížila z druhé strany. Listolet je spíše tišší a do výraznějšího projevu se trochu stylizuje, Mascara se spíš jakoby musí krotit. Hudba to není úplně přesně podle názvu na období mezi nocí a ránem, spíš tak na dobu před půlnocí v hodně dobrém hudebním klubu. Abych opět přirovnal, tak třeba k ETC v tom nejlepším období - hned při první písni vás to napadne (výrazný je v aranži soprán saxofon Marka Bílého) a pak už v podstatě neopustí, jakkoliv hned ve dvou dalších písních se zvuk skupiny změní. První vrchol přichází hned v pomalé, skorobluesové *Cihelně*.

Následující

Posel dobrých zpráv

je naopak pročištěnější a stravitelnější i pro povrchnějšího posluchače. Další

Pochybnosti

pak nenechávají na pochybách, že skupina umí zpracovat i niternější téma a dát mu i patřičnou formu. To svědčí i o zřejmě promyšlené dramaturgii desky. Ve skladbě

Čekání

nebo

Krátký ráno

ukazuje, že umí zaujmout i rockové posluchače. I tady se ale najde „povinná nuda“:

Stíny menhirů

. Desku ale se zájmem doposloucháte až dokonce a budete se k ní vracet. Jako cesta balancování mezi folkem a rockem se pojetí Mascary jeví jako životaschopné.

{desky 1307}

U skupiny **LIGNIT** si stále a stále nejsem jist, do jaké žánrové škatulky je zařadit a ani deska ***Pasiáns***

mi v tom jasno neudělala. Napsat prostě jen tradiční country zdrsne lá vývojem doby (jak napovídá hned první píseň, nebo pak i

Tornádo

) je moc jednoduché. Místy totiž zvuk kapely padá do jisté (stále slušné) hospodské šramlovitosti (

Rybka

, titulní

Pasiáns

). Matoucí pro tuto škatulku jsou vcelku slušné housle a banjo a velmi čitelné aranže. Podle

Pijácké

či skladby

Tak ahoj

bych tipoval i na jisté trampské a vandrovní zázemí. Zejména

Pijácká

trochu připomíná Vyčítalovské písňové příběhy.

Tonda

ukazuje, že skupina umí i mírně swingovat. Irskou syrovostí mě oslovila, asi nejvíc,

Svatební

. Asi největším společným jmenovatelem je sólový zpěv ve většině skladeb - přímý, jistý a přitom nevyumělkovaný. Akorát do angličtiny by se neměl zpěvák v písni

They cut down the tree

pouštět - pokud víte, jak zpívají anglicky jamajští černoši, tak to je přesně ono. A ani na této desce nechybí kýč:

Padá sníh

a vlastně i

Hejk

s lacinými (opět potravinářskými) rýmy. Lignit natočil desku dynamickou, pestrou a přesně usazenou, ale spíš ukazuje na pevné základy a čerpání z tradice, než cestu vpřed. To ale vůbec není na závadu, nemusíme mít jen samé průkopníky.

{desky 1304}

Po poslechu této várky desek (ale i po poslechu každé z nich samostatně) budete mít pocit, že uvedené žánry své místo na hudebním slunci mají, i když to jistě není místo většinové. O to ale je to místo kvalitnější.